

Zemkopības ministrija

LATVIJAS LAUKU ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA (LAP)

2014.-2020.

Gulbene
08.04.2015.

Zemkopības ministrija

LAP 2014-2020 sagatavošanas process

14.03.2014. Latvijas Lauku attīstības programma 2014.-2020.gadam (LAP) **iesniegta** Eiropas Komisijā

ievērojot noteiktos termiņus, **Eiropas Komisijas (EK) komentāri** par Latvijas Lauku attīstības programmu 2014.-2020.gadam sniegti **2014.gada 22.jūlijā**

2014.gada decembra beigās saņemti komentāri no EK par ADSI neatbilstību regulas nosacījumiem un veikta kartes precizēšana, par pamatu likmju aprēķinam izmantojot temperatūras kritēriju

23.01.2015. LAP atkārtoti iesniegta Eiropas Komisijā

13.02.2015. LAP apstiprināta Eiropas Komisijā

LAP aktuālā versija ZM mājas lapā

<https://www.zm.gov.lv/lauku-attistiba/statiskas-lapas/lauku-attistibas-programma-2014-2020/latvijas-lauku-attistibas-programma-2014-2020-gadam?nid=1046#jump>

Zemkopības ministrija

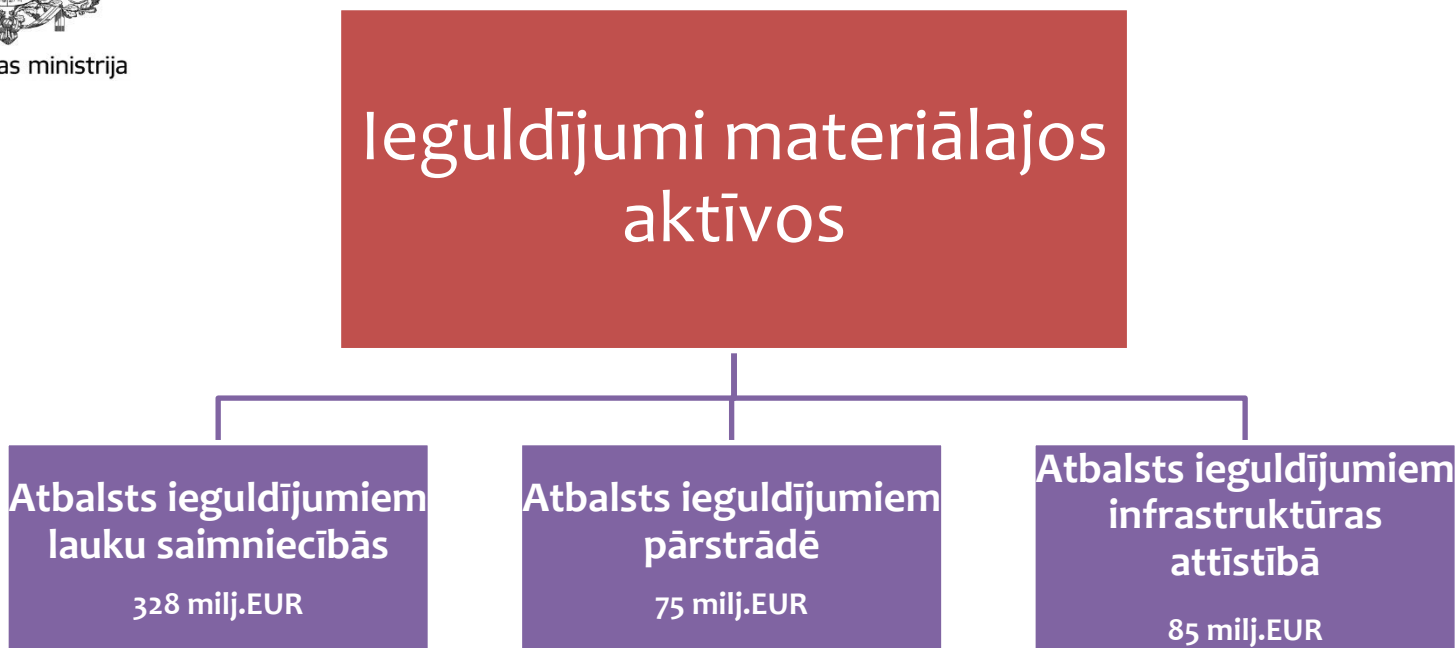
Plānotās LAP pasākumu kārtas 2015.gadā

- ❖ Ieguldījumi materiālajos aktīvos:
 - *maijs (infrastruktūra)*
 - *oktobris (visi apakšpasākumi)*
- ❖ Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem:
 - *maijs - jūnijs*
- ❖ Mazo saimniecību attīstība:
 - *jūnijs*
- ❖ Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību izveidei un attīstībai:
 - *novembris - decembris*
- ❖ Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos:
 - *novembris - decembris*
- ❖ Platībatkarīgie atbalsta pasākumi vides, klimata un lauku ainavas uzlabošanai
 - *no 20.aprīļa līdz 22.maijam*

Zemkopības ministrija

Ieguldījumi materiālajos aktīvos (490 milj.EUR)

Visas atbalstāmās aktivitātes var iesniegt **vienā projekta iesniegumā**

Nākamās kārtas!!!!!!
meliorācija - maijs -jūnijs
investīcijas - oktobris

Zemkopības ministrija

Galvenie atbalsta saņemšanas nosacījumi

Normatīvie akti

- **Virsnoteikumi**- 2014.gada 30.septembra MK noteikumi Nr.598 «Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību lauku un zivsaimniecības attīstībai 2014.-2020.gada plānošanas periodā»
- 2014.gada 30.septembra MK noteikumi Nr.600 «Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu konkursu veidā pasākumam **«ieguldījumi materiālajos aktīvos»**»

Pretendents, piesakoties atbalstam, izvēlas un paredz projekta iesniegumā **rezultatīvo rādītāju sasniegšanu.**

Ja pretendenta noteiktie mērķi un rezultatīvie rādītāji **netiek sasniegti**, atbalsts tiek proporcionāli **samazināts** atbilstoši ieguldījuma mērķa faktiskai izpildei.

Zemkopības ministrija

Galvenie atbalsta saņemšanas nosacījumi

Ierobežojumi atbalsta saņemšanai:

- ❖ ja saimniecībā vai uzņēmumā VVD ir konstatējis **vides aizsardzības noteikumu pārkāpumus**, izņemot ja pārkāpums novērsts
- ❖ **ārzonas uzņēmumiem**
- ❖ ja ar tiesas spriedumu pasludināts **maksātnespējas process**, tiesiskās aizsardzības process, uzsākta bankrota procedūra
- ❖ novērojamas **grūtībās nonākušā uzņēmēja** pazīmes
- ❖ uz iesnieguma iesniegšanas brīdi **zaudējumi pārsniedz pusi no pamatkapitāla**

Zemkopības ministrija

Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās un pārstrādē

Virsmērķis:

atbalstīt lauku saimniecības, pārstrādes uzņēmumus, lai uzlabotu to ekonomiskās darbības rādītājus un konkurētspēju, kā arī veicināt kooperācijas attīstību

Sasniedzamie mērķi:

❖ trešajā gadā pēc projekta īstenošanas palielina vismaz par 10% vai vismaz par pusi no ieguldīto investīciju apjoma saimniecības vai uzņēmuma:

- neto apgrozījumu no lauksaimniecības produktu ražošanas vai pārstrādes vai fizisko ražošanas apjomu
- ražošanas efektivitāti (rādītājiem jābūt pārbaudāmiem un auditējamiem)

ŠOS RĀDĪTĀJUS SASNIEDZ 3. VAI 5. GADĀ UN TIE IR JĀNOTUR ESOŠĀ LĪMENĪ LĪDZ UZRAUDZĪBAS PERIODA BEIGĀM!!!

❖ veic ieguldījumus klimata pārmaiņu samazināšanā:

- uzbūvētas energoefektīvas būves (enerģijas ietaupījums vismaz 20%, kas pierādāms ar energoauditu vai aprēķinu)
- uzbūvētas būves vai ieviestas tehnoloģijas SEG emisiju vai amonjaka emisiju samazināšanai- kūtsmēslu krātuvju būvniecība vai pārbūve, tehnoloģijas alternatīvās enerģijas izmantošanai, precīzās tehnoloģijas laukkopībā un lopkopībā – precīza izpildes kontrole un informācijas iegūšana

❖ tiek nodrošināta efektīva vides prasību ievērošana - gaisa vai ūdens piesārņojumu samazināšanas tehnoloģijas lauksaimniecības produktu pārstrādes procesam.

Projekta iesniegums

B. INFORMĀCIJA PAR PROJEKTU

B.1. Investīciju rezultātā sasniedzamais mērķis un tā ieguldījums LAP mērķa virzienos un horizontālajās prioritātēs:

Individuālais mērķis	Mērķa virziens un horizontālā prioritāte*		Paskaidrojums
Pēc projekta īstenošanas tiek palielināts saimniecības vai uzņēmuma neto apgrozījums no lauksaimniecības nozares, fiziskais ražošanas apjoms, kāpināta ražošanas efektivitāte vismaz par 10% vai palielināts neto apgrozījums no lauksaimniecības nozares par pusi no projekta investīciju apjoma salīdzinājumā ar pēdējo noslēgto gadu pirms projekta iesnieguma iesniegšanas** (norādot B.2. tabulā vismaz vienu no sasniedzamajiem rādītājiem)	2A	☐	Piemēram: neto apgrozījums; apsaimniekotās LIZ platības ha; lauksaimniecības dzīvnieku skaits; saražotās produkcijas apjoms; izmaksu samazinājums uz 1 ha apsaimniekotās LIZ vai uz 1 saražoto produkcijas vienību; saražotās produkcijas apjoma palielinājums uz 1 uzņēmumā nodarbināto
Pēc projekta īstenošanas tiek palielināts pārstrādes uzņēmuma neto apgrozījums no lauksaimniecības produktu pārstrādes, fiziskais ražošanas apjoms, kāpināta ražošanas efektivitāte vismaz par 10% vai palielināts neto apgrozījums no lauksaimniecības produktu pārstrādes par pusi no projekta investīciju apjoma salīdzinājumā ar pēdējo noslēgto gadu pirms projekta iesnieguma iesniegšanas** (norādot B.2. tabulā vismaz vienu no sasniedzamajiem rādītājiem)	3A	☐	Piemēram: neto apgrozījums; saražotās produkcijas apjoms; izmaksu samazinājums uz 1 saražoto produkcijas vienību; saražotās produkcijas apjoma palielinājums uz 1 uzņēmumā nodarbināto
Uzlabot infrastruktūru, kas attiecas uz lauksaimniecības attīstību, meža ražības paaugstināšanu, audzes veselības un kokmateriālu kvalitātes uzlabošanu, kā arī lauksaimniecības un mēšsaimniecības nozares konkurētspējas paaugstināšanu (meliorācijas sistēmu atjaunošana un pārbūve, laukumu un pievadceļu būvniecība un pārbūve)	2A	☐	Uz apakšpasākumu 4.3. neattiecas sasniedzamo mērķu detalizēts apraksts un plānotie rādītāji B.2. tabulā
Tiek nodrošināta efektīva vides prasību ieviešana – ieviestas gaisa vai ūdens piesārņojumu samazināšanas tehnoloģijas lauksaimniecības produktu pārstrādes procesā	3A (HP-V)	☐	Šī mērķa sasniegšanu var veicināt ar: *notekūdeņu un dūmgāzu attīrīšanas iekārtām un tehniku. Ja tiek paredzētas attiecīgās investīcijas vides mērķiem, tad neattiecas sasniedzamo mērķu detalizēts apraksts un plānotie rādītāji B.2.
Tiek veicināta klimata pārmaiņu samazināšana – uzbūvētas energoefektīvas būves vai iegādātas energoefektīvas iekārtas (pierādāms ar tehnoloģiju ražotāja izdotu sertifikātu, aprēķiniem, pamatojumiem, energoefektivitātes auditu)	5B (HP-K)	☐	Šī mērķa sasniegšanu var veicināt ar: * energoefektīvu būvju būvniecību un pārbūvi lauksaimniecībā un pārstrādē * lauksaimniecības produktu pirmapstrādes un uzglabāšanas tehniku un iekārtām, arī aukstuma tehniku un iekārtām, uzglabāšanas un saldēšanas kamerām; * enerģētiskajām iekārtām un tehniku, arī apkures un vēdināšanas tehniku un iekārtām;
Tiek veicināta klimata pārmaiņu samazināšana – ieviestas tehnoloģijas SEG un/vai amonjaka emisiju samazinājumam	5D (HP-K)	☐	Šī mērķa sasniegšanu var veicināt ar: * precīzajām tehnoloģijām lopkopībā un augkopībā * vides prasībām piemērotu kūsmēsļu krātuvju izbūvi un pārbūvi * iekārtām, kur fosilais kurināmais tiek aizstāts ar atjaunojamajiem energoresursiem
Kooperatīvā sabiedrība pēc projekta īstenošanas palielina apgrozījumu ar kooperatīvās sabiedrības biedriem vismaz par 10% vai par pusi no projekta investīciju apjoma salīdzinot pēdējo noslēgto gadu pirms projekta iesniegšanas (norādot B.2. tabulā vismaz vienu no sasniedzamajiem rādītājiem)	2A, 3A	☐	Ja investīcijas paredzētas lauksaimniecības ražošanas konkurētspējas paaugstināšanai - 2A, ja lauksaimniecības produktu pārstrādes konkurētspējas paaugstināšanai - 3A
Kooperatīvā sabiedrība pēc projekta īstenošanas palielina biedru skaitu vismaz par 10 % salīdzinot pēdējo noslēgto gadu pirms projekta iesniegšanas (norādot B.2. tabulā vismaz vienu no sasniedzamajiem rādītājiem)	2A, 3A	☐	Ja investīcijas paredzētas lauksaimniecības ražošanas konkurētspējas paaugstināšanai - 2A, ja lauksaimniecības produktu pārstrādes konkurētspējas paaugstināšanai - 3A

* B.13. tabulā ir jānorāda katras izdevumu pozīcijas atbilstība izvēlētajam mērķim (piemēram, traktors - 2A, kūsmēsļu krātuve -5D, būvniecība-2A)

**Jaunajiem uzņēmumiem salīdzinājumā ar pirmo noslēgto gadu pēc projekta realizācijas

Zemkopības ministrija

VIDES PRASĪBAS

- Kā galvenais horizontālais pārbaudes nosacījums – vai nav aktuālie administratīvie sodi par vides aizsardzības normatīvo aktu pārkāpumiem (LAD pārbauda sodu reģistrā),
- Lopkopības saimniecībām – saimniecības atbilstība minimālajām vides prasībām (piesārņojošās darbības) uz projekta iesniegšanas brīdi (A,B,C atļaujas), *tiek skatīts ar VVD, vai jāsniedz izziņas vai apmainās ar informāciju*
- Lopkopības saimniecības un NATURA 2000 esošās saimniecības - būvniecības un iekārtu iegādes gadījumā kopā ar projekta iesniegumu vai 6 mēnešu laikā viens no šādiem dokumentiem:
 - ietekmes uz vidi novērtējumu;
 - sākotnējo izvērtējumu;
 - tehnisko noteikumus;
 - izziņa kas uz saimniecību šīs prasības neattiecas

Zemkopības ministrija

Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās

Apakšpasākumā pretendents ir :

- lauku saimniecība – juridiska vai fiziska persona, kas pēdējā noslēgtajā gadā ražojusi Līguma par Eiropas Savienības darbību I pielikumā minētos produktus;
- fiziska persona, kas plāno nodibināt zemnieku saimniecību vai iegūt komersanta statusu, vai juridiska persona, kas plāno uzsākt lauksaimniecības produktu ražošanu;
- atbilstīga lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība, kas saņēmusi atbilstības statusu atbilstoši normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību un mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību atbilstības izvērtēšanu.

Atbalstāmās aktivitātes:

- pamatlīdzekļu iegāde
- ilggadīgo augļkopības kultūraugu (izņemot zemenes) stādījumu ierīkošana
- jaunu būvju būvniecība, esošo būvju pārbūve
- vispārējās izmaksas

Atbalsta intensitātes

Zemkopības ministrija

Papildus atbalsta intensitāte:

- līdz **10%** investīcijām būvniecībā, kas tiek veiktas **zālēdāju** lopkopības nozarē (atgremotāji un zirgu dzimtas dzīvnieki)
- līdz **10%** energoefektivitātes veicināšanā (enerģijas patēriņš tiek samazināts vismaz par 20%)
- papildus intensitāte **jaunajiem lauksaimniekiem** (10% pamatlīdzekļiem un 20% būvniecībai)

Nr.p. k.	Attiecināmo izmaksu veids	Apgrozījums, EUR			
		0	Līdz 70 000	70 001 – 1 000 000	virs 1 000 001
1.	Būvju būvniecība, pārbūve	40 %	40%	40%	40%
	Papildus atbalsta intensitāte, ja projekts tiek īstenots lopkopības nozarē, kur audzē zālēdājus	-	10%	10%	10%
	Papildus atbalsta intensitāte, ja projekta rezultātā energoefektivitāte palielināta vismaz par 20%		10%	10%	10%
2.	Lauksaimniecībā izmantojamie traktori (<i>pirmais saimniecībā iegādātais, ja visi pārējie ir vecāki par 10 gadiem</i>)	40%	40%	20%	20%
3.	Lauksaimniecībā izmantojamie traktori (<i>katrš nākamais</i>)	30%	30%	20%	20%
4.	Piekabes, agregāti, traktortehnika (izņemot lauksaimniecībā izmantojamus traktorus)	40%	40%	40%	30%
5.	Būvju būvniecība, pārbūve un specializētais transports kooperatīviem	-	40%	40%	40%
6.	Piekabes, agregāti, traktortehnika (izņemot lauksaimniecībā izmantojamus traktorus) kooperatīviem	-	25%	25%	25%

Zemkopības ministrija

Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē

Apakšpasākumā pretendents ir:

pārstrādes uzņēmums - juridiska persona, kas lauksaimniecības produktu pārstrādes uzņēmumā nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi

jauns pārstrādes uzņēmums - juridiska persona, izņēmuma gadījumā, ja ir pierādīta projekta reālā dzīvotspēja un izejvielu nodrošinājums

mājražotājs - juridiska persona, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi mājas apstākļos

Atbalstāmās aktivitātes:

- pamatlīdzekļu iegāde
- jaunu būvju būvniecība, esošo būvju pārbūve
- vispārējās izmaksas

Zemkopības ministrija

Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē

- Īstenojot pārstrādes projektu Republikas nozīmes pilsētās, jābūt **sadarbības līgumam par izejvielu piegādi** (produktu iepirkšana no ražotājiem notiek 300km rādiusā no uzņēmuma atrašanās vietas), ne mazāk kā
 - Gaļas pārstrādē - 40%
 - Augļu un dārzeņu pārstrādē - 30%
 - Maize, miltu izstrādājumi – 50%
 - Pārējos sektoros - 70%
- Jaunais pārstrādes uzņēmums prasību par vietējās izejvielas iepirkšanu nodrošina pēc pirmā noslēgtā gada pēc projekta īstenošanas.
- Projektu uzraudzības periodā vietējo pamatizejvielu īpatsvars jāpalielina par 10% 3.gada beigās pēc lēmuma par atbalsta piešķiršanu, izņemot, ja vietējo pamatizejvielu īpatsvars jau pārsniedz 70 %
- Atbalsta pretendentiem, kuri plāno uzsākt lauksaimniecības produktu pārstrādi, pirmā iesniegtā projekta attiecināmo izmaksu summa nepārsniedz **200 000 EUR**

Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē

Zemkopības ministrija

Atbalsta veids un apjoms

Lauksaimniecības produktu pārstrādes attīstībai atbalsta intensitāte ir līdz **30%** un tiek diferencēta atkarībā no investīciju vai atbalsta pretendenta veida, apgrozījuma lieluma un ieguldījuma mērķa

Nr.p .k.	Attiecināmo izmaksu veids	Apgrozījums, EUR				
		0	Līdz 70 000	70 001- 1 000 000	1 000 001 – 50 milj.	Virs 50 milj.
1.	Būves un iekārtas	30 %	30%	30%	20%	20%
2.	Ražotājiem mājas apstākļos, ja projekta rezultātā tiek izveidots pilnībā reģistrēts vai atzīts uzņēmums	-	40%	30%*	-	-

•apgrozījums līdz 200 000 EUR

•Papildus atbalsta intensitāte līdz **10%**, ja pārstrādes uzņēmumā ražo pārtikas kvalitātes shēmas produktus

•Papildus atbalsta intensitāte **10%** par vismaz 5 pārtikas produktu ražošanu, kas atbilst ieteicamiem (*veselīgiem*) pārtikas produktiem

•Papildus atbalsta intensitāte līdz **10%** uzņēmumu pārbūvei, ja to skārušas citu valstu noteiktie importa ierobežojumi (eksports uz šo valsti ir vismaz 10%)

•Papildus atbalsta intensitāte līdz **10%**, ja projekta rezultātā energoefektivitāte paaugstinās vismaz par 20%

Zemkopības ministrija

Atbalsts ieguldījumiem infrastruktūrā

Apakšpasākumā pretendents ir:

Meliorācijā:

- fiziskas personas, kas ir meliorācijas sistēmas tiesiskie valdītāji
- Lauksaimnieki (fiziskas vai juridiskas personas), jaunie lauksaimnieki vai lauksaimnieku grupas
- pašvaldība (arī pašvaldības kapitālsabiedrība), kas veiks pašvaldības koplietošanas meliorācijas sistēmu pārbūvi vai renovāciju
- valsts nozīmes meliorācijas sistēmu apsaimniekotājs vai tiesiskais valdītājs

Lauksaimniecības infrastruktūras attīstībā:

- lauksaimnieki (fiziskas vai juridiskas personas), jaunie lauksaimnieki vai lauksaimnieku grupas (kooperatīvi), kam nepieciešama grants pievadceļu izbūve un/vai pārbūve, saskaņā ar vietējās pašvaldības plāniem, lai varētu pāravadāt savu saražoto produkciju

Atbalstāmās aktivitātes:

- meliorācijas kadastrā reģistrētu meliorācijas sistēmu pārbūve un renovācija;
- meliorācijas objektam pieguloša ceļa būvniecība, pārbūve vai renovācija;
- kooperatīviem un lauksaimniekiem nepieciešamās infrastruktūras (piemēram, laukumi pie ražošanas objektiem, pievadceļi) būvniecība, pārbūve vai renovācija;
- vispārējās izmaksas.

Zemkopības ministrija

Atbalsts ieguldījumiem infrastruktūrā

Īpaši nosacījumi:

- Zeme, uz kuras plānots attīstīt lauksaimniecības infrastruktūru ir Meliorācijas kadastrā reģistrēta un ir pretendenta īpašumā, nomā vai tiesiskajā valdījumā
- Nomas gadījumā, nomas līgums paredz meliorācijas sistēmas pārbūvi, renovāciju vai lauksaimniecības infrastruktūras attīstību
- Atbalstu riska ūdensobjektu sateces baseinos iespējams saņemt tikai par videi draudzīgu meliorācijas sistēmu izveidi
- **Projekts ir izvērtēts atbilstoši normatīvajiem aktiem Par ietekmes uz vidi novērtējumu, ko apliecina Valsts vides dienests vai Vides valsts pārraudzības biroja atzinums**
- Meliorācijas sistēmu renovāciju lauksaimniecības zemē un meža zemē atbalsta, ja tā atbilst vismaz vienam no šādiem nosacījumiem:
 - ❖ meliorācijas sistēmā būvdarbi veikti vairāk kā pirms **15 gadiem**;
 - ❖ projektā paredzētajos meliorācijas sistēmas renovācijas darbos izrokamais grunts apjoms (kubikmetros) ir **vismaz 30 % apmērā** no renovējamās meliorācijas sistēmas izbūvē izraktā grunts apjoma (kubikmetros);

Zemkopības ministrija

Atbalsts ieguldījumiem infrastruktūrā

Meliorācijas sistēmu pārbūvi un renovāciju **neatbalsta:**

- **Natura 2000 un īpaši aizsargājamās dabas teritorijās** (izņemot, ja to paredz Dabas aizsardzības plāns) un
- **citās aizsargājamās teritorijās**

Npk.	Atbalstāmā aktivitāte	Atbalsta intensitāte
1.	Meliorācijas sistēmu pārbūve un renovācija	60%
2.	Videi draudzīgu meliorācijas sistēmu ierīkošana (sedimentācijas baseinu divpakāpju meliorācijas grāvjiem u.c.)	80%
3.	Kopprojekti	70%
4.	Pašvaldības	90%
5.	Valsts nozīmes meliorācijas sistēmu pārbūve un renovācija	100%
6.	Laukumi, pievadceļu u.tml. infrastruktūra	40%

Zemkopības ministrija

Maksimālais atbalsta apjoms LAP pasākumā ieguldījumi materiālajos aktīvos

Programmēšanas periodā vienam atbalsta pretendenta kopējā attiecināmo izmaksu summa:

- visos investīciju pasākumos kopā nepārsniedz **4 000 000 EUR**, **kooperatīviem 8 000 000 EUR**
- Lauku saimniecības attīstībai - līdz **2 000 000 EUR**, bet ne vairāk kā **700 000 EUR** tehnikas, iekārtu un aprīkojuma iegādei
- Pārstrādes uzņēmuma attīstībai - līdz **3 000 000 EUR**
- Mājražotājam, kas projekta rezultātā pāriet uz atzīta pārstrādes uzņēmuma statusu - līdz **300 000 EUR**
- Jauna pārstrādes uzņēmuma izveidošana – līdz **200 000 EUR**
- Meliorācijai (izņemot valsts nozīmes) – līdz **300 000 EUR**
- Lauku grants ceļiem - līdz **50 000 EUR**

Zemkopības ministrija

Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem (13,90 milj.EUR)

Pasākuma ietvaros tiek atbalstīta **darījuma darbības plāna ieviešana saimniecības dibināšanai** vai esošas saimniecības **pārņemšanai** savā īpašumā, veicinot tālāku saimniecības attīstību, saņemot

40 000 EUR maksājumu (2 maksājumos – pirmais maksājums (80%) un pēc darījuma darbības plāna īstenošanas (20%))

Pasākuma ietvaros Jaunais lauksaimnieks ir persona, kura:

- projekta iesnieguma iesniegšanas dienā ir ne vairāk kā 40 gadu veca
- lauku saimniecību **dibina pirmo reizi**, kā tās īpašnieks
- **iegūta augstākā vai profesionālā vidējā lauksaimniecības izglītība, kurās apgūti lauksaimniecības priekšmeti 320 stundu apmērā vai apņemas to iegūt 36 mēnešu laikā**

juridiska personas gadījumā definīcija tiks piemērota personai, kurai pieder vairāk nekā 51 procents pamatkapitāla daļu un ir noteicošā loma saimniecībā

Zemkopības ministrija

Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem

Atbalsta saņemšanas nosacījumi:

Uz pieteikšanās brīdi jaunajam lauksaimniekam ir jābūt saimniecības izveidošanās procesā:

- ✓ reģistrēta Uzņēmumu reģistrā vai iegūtas mantojuma tiesības ne ilgāk kā 12 mēnešus pirms darbūdarbības plāna iesniegšanas vai tā tiek reģistrēta 6 mēnešu laikā pēc uzņēmējdarbības plāna apstiprināšanas.
- ❖ Jaunā lauksaimnieka rīcībā ir ražošanas resurss standarta izlaides (SI) vai apgrozījums, vērtībā no **15 000 EUR** līdz **70 000 EUR**
- ❖ ir izstrādāts darbūdarbības plāns, paredzot nepieciešamos ieguldījumus, nodrošinot patstāvīgu ienesīgu saimniecisko darbību;
- ❖ uzņēmējdarbības īstenošana ir jāuzsāk **deviņos mēnešos** no dienas, kad pieņemts lēmums par uzņēmējdarbības plāna apstiprināšanu;
- ❖ darbūdarbības plāna īstenošanas laikā (līdz 4 gadi) sasniedz **apgrozījuma vai standarta izlaides kāpumu līdz 30%** salīdzinājumā ar pieteikšanās gadu

Zemkopības ministrija

Saimniecību un biznesa attīstība

Mazo saimniecību attīstība (34,75 milj.EUR)

Atbalsta saņēmēji:

- Mazās lauku saimniecības - fiziska vai juridiska persona, kuras **gada apgrozījums vai SI ir 2 000–15 000 EUR** un kuras īpašumā vai nomā ir līdz 50 ha LIZ

Attiecināmās izmaksas

maksājums, lai segtu ar saimniecības attīstību saistītās izmaksas (piemēram, būvniecības, pārbūves, tehnikas (arī lietotas), iekārtu, dzīvnieku iegādes u.c.) un izdevumus izglītības iegūšanai un konsultācijai, saskaņā ar darījuma darbības plānu.

Atbalsta maksājums 15 000 EUR saskaņā ar darījuma darbības plānu,
ko izmaksā 2 maksājumos (80% un 20%)

Zemkopības ministrija

Saimniecību un biznesa attīstība

Mazo saimniecību attīstība

Atbalsta saņemšanas nosacījumi:

- izstrādāts **saimniecības darījuma darbības plāns**, piesaistot konsultantus
- iegūta atbilstoša minimālā izglītība lauksaimniecībā **160 stundu noteiktā apjomā (der kursi)**
- Darījuma darbības plāna ieviešana jāuzsāk 9 mēnešu laikā pēc lēmuma par atbalsta piešķiršanu

Darījumdarbības laikā (līdz 4 gadi pēc darījuma darbības plāna apstiprināšanas):

- saimniecības darījuma darbības plāna īstenošana notiek konsultanta uzraudzībā, nodrošinot patstāvīgu, ienesīgu saimniecisko darbību;
- sasniedz darījuma darbības plānā noteiktos mērķus;
- sasniedz apgrozījuma vai standarta izlaides kāpumu līdz 30% salīdzinājumā ar pieteikšanās gadu

Zemkopības ministrija

Saimniecību un biznesa attīstība

Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību izveidei un attīstībai (30 milj. EUR)

Atbalsta aktivitātes

- Uzņēmumu attīstība (*nelauksaimnieciskā darbība, t.sk. lauku tūrisms*)
- Nelauksaimniecisko darbību dažādošana (*lauku saimniecībām*)

Atbalsta saņēmēji

- Fiziskas vai juridiskas personas, kuras atbilst mikrouzņēmuma definīcijai, ņemot vērā arī saistītos uzņēmumus un personas

Atbalsta apjoms

- Uzņēmumu attīstībai un nelauksaimniecisko darbību dažādošanai - **200 000 EUR**

Attiecināmās izmaksas: jaunu pamatlīdzekļu iegāde, būvniecība, vispārējās izmaksas

Atbalsta intensitāte – no 20% līdz 40%

Zemkopības ministrija

Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos (126 milj.EUR)

Atbalsta saņēmēji ir lauku teritorijas pašvaldības

Attiecināmās izmaksas – **grants ceļu** būvniecība, pārbūve un ar to saistītās izmaksas

Atbalsta saņemšanas nosacījumi:

- ✓ Pašvaldības izvirzītajiem objektiem **veikta apspriešana ar vietējiem uzņēmējiem**, izvēloties ceļa garumu atbalsta saņemšanai, tā sākuma un beigu kilometru un izvērtējot ceļa tehnisko stāvokli
- ✓ Pašvaldības ceļa būvniecība/pārbūve ir paredzēta Teritorijas plānošanas dokumentos

Maksimālais atbalsta apjoms periodā pašvaldībai nepārsniedz 4 000 000 EUR

Attiecināmo izmaksu apjoms tiks noteikts, ņemot vērā katrā pašvaldības teritorijā esošo:

- ✓ kopējo grants ceļu garumu (40%)
- ✓ kopējo dzīvnieku skaitu (30%)
- ✓ kopējās laukaugu platības (30%)

Atbalsta intensitāte ir 90%

Zemkopības ministrija

LEADER (79 milj.EUR)

LEADER apakšpasākums *Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītu vietējās attīstības stratēģiju*

Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas

Mikro un mazā uzņēmējdarbība laukos
(apgrozījums līdz 70 000EUR/gadā)

Produktu un pakalpojumu
realizēšana tirgū
(produktu zīmolu izstrāde)

Īsās piegādes ķēdes, tirdzniecības
vietas izveide/labiekārtošana

Sadarbība un kooperācija starp
vietējiem ražotājiem stiprināšana

Apmācības uzņēmējiem,
Attālinātās nodarbinātības centru
izveide

Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas

Dabas un kultūras objektu
sakārtošana

Teritorijas sakārtošana
pakalpojumu sasniedzamībai

Sabiedrisko aktivitāšu
dažādošana

Zemkopības ministrija

LEADER

Atbalsta apmērs un intensitāte

Viena atbalstāmā projekta attiecināmo izmaksu summa nav lielāka par **50 000 EUR**, uzņēmējdarbības infrastruktūras projektiem līdz **100 000 EUR** (ieguldījums infrastruktūrai vismaz 70%)

Sabiedriska labuma projekti

• 90%

Kopprojekti, kopdarbība

• 80%

Privāta labuma projekti

• 70%

Vietējā rīcības grupa stratēģijā var noteikt arī mazāku atbalsta apmēru un intensitāti

Zemkopības ministrija

Platībatkarīgie atbalsta pasākumi vides, klimata un lauku ainavas uzlabošanai

1. Agrovide un klimats

111 milj.EUR

bioloģiskās
daudzveidības
uzturēšana zālajos

31 milj.EUR

vidi saudzējošu
metožu ieviešana
dārzkopībā

7 milj.EUR

rugāju lauks ziemas
periodā

73 milj.EUR

2. Bioloģiskā lauksaimniecība

151,9 milj.EUR

pāriet uz bioloģiskās
lauksaimniecības
produktu ražošanu

BLA1

15 milj.EUR

ražo bioloģiskās
lauksaimniecības
produktus

BLA2

136 milj.EUR

3. *Natura 2000* un Ūdens pamatsdirektīvas maksājumi

24 milj.EUR

Natura 2000
maksājumi
mežu platībām

4. Maksājumi
apgabaliem, kuros
ir dabas vai citi
specifiski
ierobežojumi

ADSI

267 milj.EUR

Zemkopības ministrija

Agrovide un klimats (111 milj.EUR)

Atbalsta saņēmēji:

- lauksaimnieki, kas uzņemas brīvprātīgas piecu gadu saistības

3 Apakšpasākumi:

1) Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos – atbalsts par bioloģiski vērtīgu zālāju apsaimniekošanu pļaujot vai ekstensīvi noganot, līdz 15.septembrim. Nopļautā zāle jānovāc no lauka.

•maksājums par bioloģiski vērtīgo zālāju (nepārapsekotie) - **EUR 55**

•diferencētais maksājums par ES nozīmes zālāju biotopu vai putnu dzīvotni:

- ❖ par zālāju ražības 1. klasi - EUR 83
- ❖ par zālāju ražības 2. klasi - EUR 155
- ❖ par zālāju ražības 3. klasi - EUR 206
- ❖ par zālāju ražības 4. klasi - EUR 330

Zemkopības ministrija

Agrovide un klimats

2) Vidi saudzējošu metožu pielietošana dārzkopībā – atbalsts dārzkopjiem, kas praksē pielieto īpašas vidi saudzējošas metodes

Atbalsta maksājums:

- ❖ ābeles, bumbieres, ķirši, plūmes, krūmmellenes, dzērvenes, zilenes – **364 EUR/ha**
- ❖ avenes, kazenes, upenes, jāņogas, zemenes, ērkšķogas, krūmcidonijas, smiltsērķšķi, aronijas, vīnogas un dārza pīlādži – **229 EUR/ha**
- ❖ ziedkāposti, kāposti (baltie, sarkanie, savojas), burkāni, galda bietes, gurķi, sīpoli, ķiploki un citi dārzeņi – **74 EUR/ha**

3) Rugāju lauks ziemas periodā – rugājus līdz 31.martam saglabā vismaz 10 ha platībā.

Atbalsta maksājums- **87 EUR/ha**

Zemkopības ministrija

Bioloģiskā lauksaimniecība (151,9 milj. EUR)

Atbalsta saņēmēji:

- BLA-1 - lauksaimnieki, kuriem **nav pieredzes** bioloģiskās lauksaimniecības saimniekošanas sistēmā
- BLA-2 - lauksaimnieki, kuri veic lauksaimniecisko darbību ar bioloģiskās lauksaimniecības metodēm (ir pieredze)

Saistību ilgums:

- BLA-1 => 2 vai 3 gadi
- BLA-2 => 5 gadi

Atbalsta likmes:

1. ilggadīgie zālāji, aramzemē sētie zālāji, papuve - **EUR 97**
2. laukaugi (t.sk. tehniskās kultūras), pārējās kultūras uz aramzemes, zālāji sēklu ieguvei, nektāraugi - **EUR 117**
3. dārzeni (t.sk. garšaugi un ārstniecības augi), izņemot kartupeļus (t.sk. cietes) – **EUR 399**
4. kartupeļi (t.sk. cietes) – **EUR 397**
5. augļu koki un ogulāji - **EUR 485**

Pamatnosacījums - visai saimniecībai ir jābūt bioloģiski sertificētai!

Platību saistību periodā var samazināt **līdz 2%**. Ja platība tiek nodota citai personai, tā var pārņemt saistības vai atteikties no turpmākās saistību izpildes. Šajā gadījumā atbalsts **nav jāatmaksā**.

Zemkopības ministrija

Pasākumiem BLA un Agrovide un klimats kopīgās prasības

- ❖ 2015.gadā uzsākas jauns saistību periods visos apakšpasākumos.
- ❖ Turpmākos gados jaunu saistību uzņemšanās tiek izvērtēta atbilstoši pasākumā pieejamam finansējumam

- ❖ Saistību samazināšana!!!

Tikai līdz **2%** no 1.gada saistībām

Ja vairāk – tad saistības pārtrauc **ar atmaksu**, IZŅEMOT, ja samazināšana notikusi dēļ **saistību nodošanas** =>

•ja atbalsta saņēmēja **zemi pilnībā vai daļēji nodod** citai personai. **Šī persona var pārņemt vai izbeigt saistības**

- ❖ Katru gadu iesniedz **Vienoto** iesniegumu.
- ❖ Iekārto un pilda lauka vēsturi visu saistību periodu.
- ❖ Kultūraugu kodi atbilstoši Tiešo maksājumu 2.pielikumam.

Zemkopības ministrija

Maksājums apgabalos ar dabas un citiem specifiskiem ierobežojumiem (ADSI) (267 milj.EUR)

Atbalsta saņēmēji:

- Aktīvie lauksaimnieki (atbilst Regulas Nr.1307/2013 9.panta nosacījumiem), kuru saimniecības atrodas teritorijā ar dabas un specifiskajiem ierobežojumiem (ADSI)

Atbalstu saņem, ja:

- veic lauksaimniecisko darbību uz atbalsttiesīgās lauksaimniecības zemes vismaz 1 ha platībā, kuru veido lauki vismaz 0,3 ha platībā;
- izpilda papildprasību ilggadīgo un aramzemē sēto zālāju platībās - nodrošina minimālo zālējumu dzīvnieku blīvumu vismaz **0,3 LLV/ha**, vidēji ganību sezonā (1.maijs-30.septembris)

Degresivitāte :

Par saimniecības pirmajiem 100 ha atbalsts netiktu samazināts, taču:

- no 100 – 500 ha - tiek piešķirts 90% no atbalsta apjoma
- 501 – 1 000 ha – tiek piešķirts 80% no atbalsta apjoma
- 1 001 ha – 1 500 ha – tiek piešķirts 70% no atbalsta apjoma
- virs 1 501 ha – tiek piešķirts 60% no atbalsta apjoma

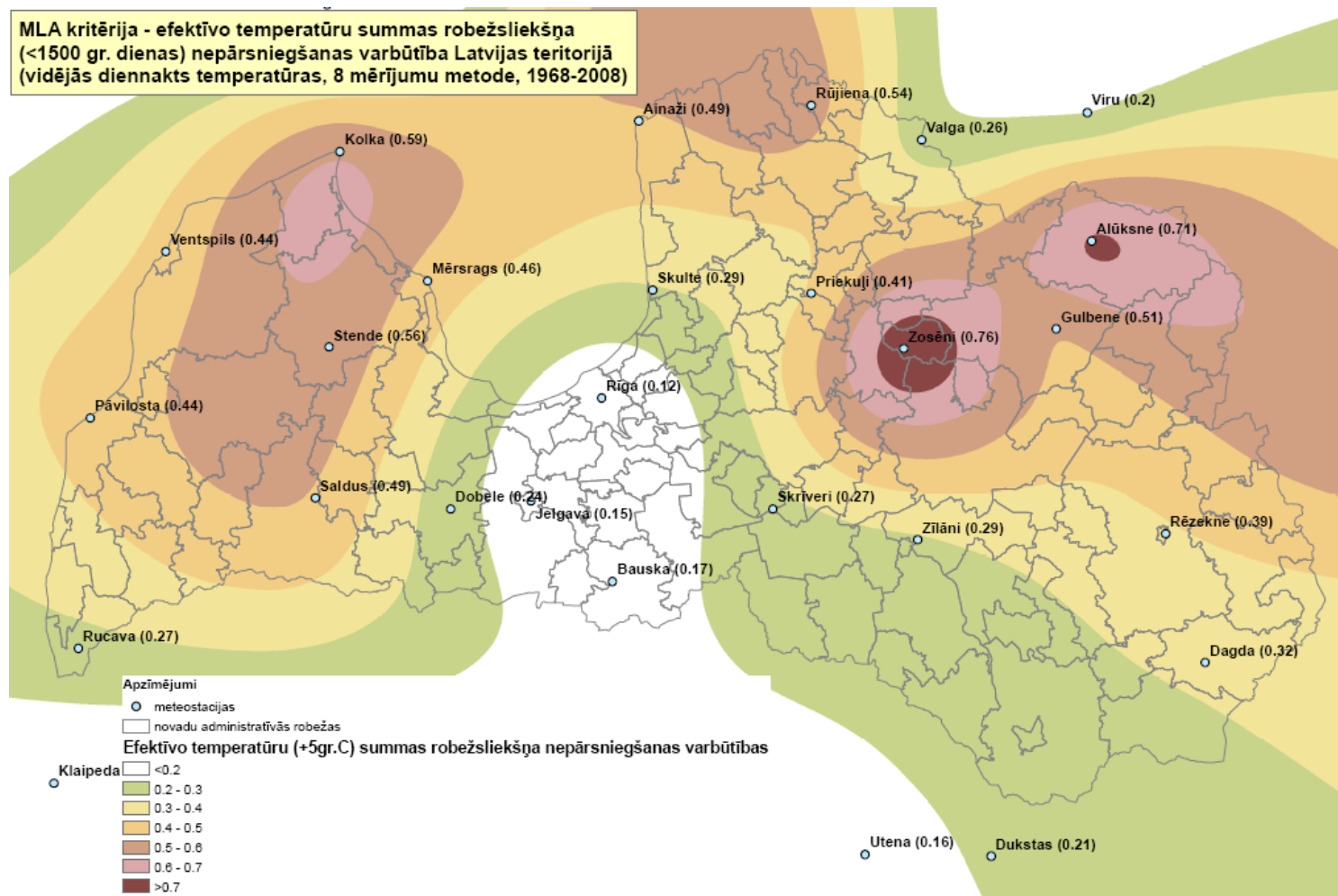

Zemkopības ministrija

KLIMATA KRITĒRIJS „ZEMA TEMPERATŪRA”

Izvērtējot iegūtos rezultātus tika izvēlēta metode, kuras rezultātā Latvija iegūst maksimālo kritērija pārklājumu.

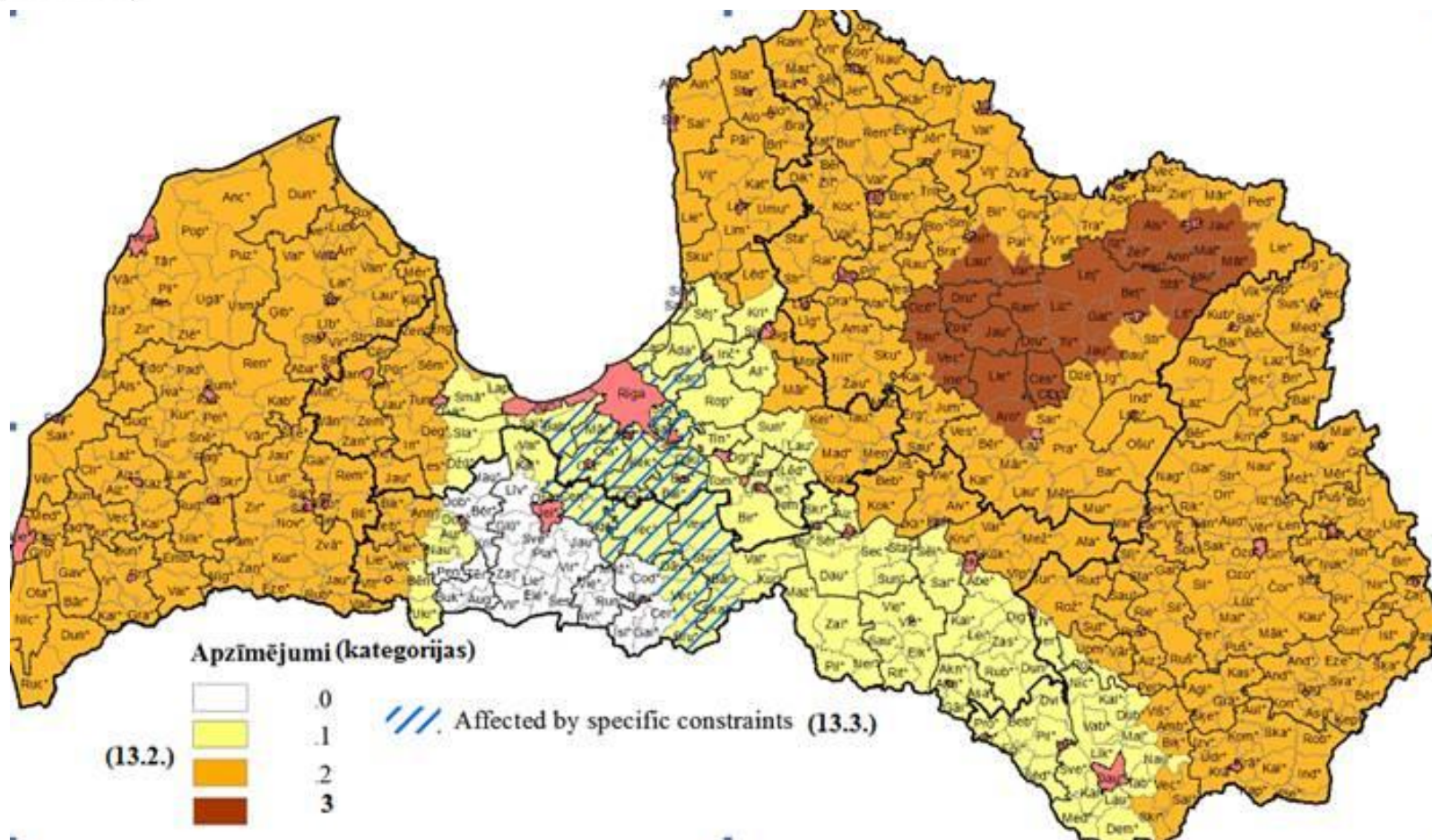
MLA kritērija - efektīvo temperatūru summas robežsliekšņa (<1500 gr. dienas) nepārsniegšanas varbūtība Latvijas teritorijā (vidējās diennakts temperatūras, 8 mēřjumu metode, 1968-2008)

Zemkopības ministrija

Maksājums apgabalos ar dabas un citiem specifiskiem ierobežojumiem (ADSI)

1.kategorija – 35EUR/ha; 2.kategorija – 45 EUR/ha; 3.kategorija – 50 EUR/ha
Iesvītrotā teritorija (13.3) – 25 EUR/ha

Zemkopības ministrija

Natura 2000 mežiem (34,05 milj. EUR)

Atbalsta saņēmējs:

- Privātie meža īpašnieki, to kooperatīvi vai apvienības

Atbalsta aktivitāte:

- Kompensācijas maksājums NATURA 2000 mežu (izņemot purvu) teritorijās, kā arī mikroliegumos ārpus tām.

Atbalsta likme:

- ja pretendents ir **viena veida aprobežojums vienā zemes nogabalā**:

1. aizliegta mežsaimnieciskā darbība, galvenā cirte un kopšanas cirte - **160** EUR;
2. aizliegta galvenā cirte - **120** EUR;
3. aizliegta kailcirte - **45** EUR;

- ja pretendents ir **vairāku veidu aprobežojumi vienā zemes nogabalā**, tad par pieteiktajām platībām šāda zemes nogabala ietvaros maksājumu likme ir **160** EUR

Par Natura 2000 laukiem vairs netiek maksāts!

Zemkopības ministrija

Regulējumi mežu attīstībā un mežu dzīvotspējas pilnveidošanā

Meža ieaudzēšana un kopšana

Atbalstāmās aktivitātes

- Meža ieaudzēšana un kopšana
- Ieaugušas mežaudzes papildināšana un kopšana

Atbalsta saņēmējs

- Privātās zemes īpašnieks

Atbalsta saņemšanas nosacījumi

Mežaudzes ieaudzē lauksaimniecības zemēs, kuru auglība mazāka par 25 ballēm (uz nelielām platībām līdz 2 ha šis nosacījums neattiecas), erozijai pakļautās zemēs (E2,E3), lauksaimniecības zemēs uz kūdras augsnēm un krūmājos

Viens atbalsta saņēmējs ieaudzē ne vairāk kā 10 ha

Atbalsta apjoms

- ieaudzēšanai un kopšanai **1085 EUR/ha**,
- kopšanai **204 EUR/ha** un
- ieaudzēšanai papildinot daļēji aizaugušas lauksaimniecības zemes **648 EUR/ha**

Atbalsta intensitāte **70%** no attiecināmām izmaksām

Netiek atbalstīta meža ieaudzēšana platībās:

- ar slēgtām meliorācijas sistēmām,
- bioloģiski vērtīgos zālājos,
- Natura 2000 un citās īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās, izņemot, ja to pieļauj apsaimniekošanas plāns

Zemkopības ministrija

Regulējumi mežu attīstībā un mežu dzīvotspējas pilnveidošanā

Atbalsts meža bojājumu profilaksei un atjaunošanai

Atbalstāmās aktivitātes

- Meža ugunsgrēku, kaitēkļu un slimību monitoringa iekārtu un sakaru aprīkojuma ierīkošana un uzlabošana
- Ugunsgrēkos un citās dabas katastrofās cietuša meža potenciāla atjaunošana

Atbalsta saņēmējs

- Preventīvie pasākumi - valsts iestādes, kuru funkcijās ietilpst meža ugunsdrošības uzraudzība vai kaitēkļu un slimību monitorings
- Atjaunošana - meža zemes īpašnieki - privātas fiziskas un juridiskas personas, pašvaldības

Atbalsta apjoms – līdz 100% apmērā

Atbalsta apjoms atjaunošanai un kopšanai 1085 EUR/ha, kopšanai 204 EUR/ha

Atbalsts atjaunotās mežaudzes kopšanai 3 reizes 5 gadu periodā

Attiecināmās izmaksas preventīvajos pasākumos – uguns novērošanas torņu būvniecības, pārbūves izmaksas, monitoringa un sakaru aprīkojuma izmaksas

Zemkopības ministrija

leguldījumi mežu attīstībā un mežu dzīvotspējas pilnveidošanā

leguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai

Atbalstāmās aktivitātes:

- jaunaudžu retināšana un jaunaudžu retināšana ar atzarošanu
- neproduktīvu mežaudžu nomaiņa saskaņā ar normatīvajiem aktiem par koku ciršanu mežā
- valdošās koku sugas nomaiņa baltalkšņa sugu mežaudzēs no 30 gadu vecuma vai blīgznas sugu mežaudzēs

Atbalsta saņēmējs:

meža zemes īpašnieki - privātas fiziskas un juridiskas personas, pašvaldības

Atbalsta maksājums par platību aprēķināts pamatojoties uz standarta izmaksām.

Atbalsta intensitāte ir **līdz 70%** no attiecināmām izmaksām, kas nepārsniedz

440 EUR/ha, veicot jaunaudžu retināšanu,

611 EUR/ha, veicot jaunaudžu retināšanu vienlaikus ar atzarošanu un

1365 EUR/ha, veicot mežaudžu nomaiņu

Atbalsts jaunaudžu retināšanai ne vairāk kā divas reizes 5 gadu periodā

Zemkopības ministrija

Paldies par Jūsu uzmanību!

Zemkopības ministrijas
Lauku attīstības atbalsta departaments